

عنوان مقاله:

نقش عوامل محیطی در توزیع مکانی استقرارهای مس و سنگ بخش شمالی حوزه فرهنگی هلیل رود؛ مطالعه موردی: دشت اسفندقه جیرفت و سرشاخه هلیل رود (محدوده قدروخانه رابر)

محل انتشار:

دوفصلنامه جستارهای باستانشناسی ایران پیش از اسلام، دوره 5، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

رضا ریاحیان گهرتی
امیر صادق نقشینه
محمد رضا سعیدی

خلاصه مقاله:

عوامل محیطی نقش مهمی در شکل دهی و توزیع مکانی سکونت گاه های انسانی داشته اند و مطالعه روابط متقابل انسان و محیط، یکی از رویکردهای اصلی باستان شناسی نو است. حوزه فرهنگی هلیل رود با چندگانگی اقلیمی، «سرد کوهستانی و معتدل» (بخش شمالی)، «گرم» (بخش میانی) و «گرم و خشک» (بخش جنوبی) الگوهای خاصی را در مکان گزینی و توسعه سکونتگاه های دائمی و موقت در پی داشته است. مطالعات باستان شناسی پیش ازتاریخ در این حوزه، بیشتر بر استقرارهای عصر مفرغ تمرکز یافته و سهم استقرارهای مس و سنگ در چنین مطالعاتی بسیار اندک است. این در حالی است که مطالعه استقرارهای مس و سنگ پیش از ورود به عصر مفرغ، نقش مهمی در شناخت فرهنگ های پیش ازتاریخی دارد. پرسش اصلی این است که تاثیر و نقش عوامل محیطی بر نحوه توزیع مکانی استقرارهای مس و سنگ در بخش شمالی حوزه هلیل رود چگونه است؟ روش تحقیق توصیفی تحلیلی است و تحلیل ها بر پایه داده های حاصل از بررسی های عواملی محیطی مانند ارتفاع از سطح دریا، جهت و میزان شیب زمین، منابع آب و ساختار زمین در ارتباط با ۴۷ استقرار مس و سنگ این بخش با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) صورت گرفته است. بر پایه نتایج، عوامل محیطی از قبیل ارتفاع از سطح دریا و نحوه دسترسی به منابع آب بیشترین نقش را در مکان گزینی و شکل سکونتگاه ها داشته اند. در پایان می توان اظهار داشت با انجام این پژوهش تعامل انسان و طبیعت همچنین محیط و فرهنگ در این بخش به شکل مناسبی نمایان شد.

کلمات کلیدی:

عوامل محیطی، توزیع مکانی، مس و سنگ، شمال جیرفت، حوزه فرهنگی هلیل رود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1425393>

